

Dávky od štátu opäť čakajú zmeny

[Pravda; 108/2018; 12/05/2018; s.: 23,24,25,26; Dorota Hudecová ; Zaradenie: UŽITOČNÁ PRAVDA]

Penzie, limity na lieky, lacnejšie cestovanie, ale aj dávky v núdzi či príspevok na dovolenku, alebo takzvanú potravinovú pomoc. Dávky, ktoré môže dôchodca dostať od štátu, ak spĺňa podmienky na ich priznanie.

Dorota Hudecová

Ľuďom, ktorí odišli do penzie pred rokom 2004, sa od januára prepočítavajú dôchodky. Písomné rozhodnutie už dostato viac ako 70-tisíc penzistov napriek tomu, že Sociálna poisťovňa má čas až do konca októbra. Starobní dôchodcovia o prepočet nemusia žiadať - Sociálna poisťovňa tak urobí automaticky bez žiadosti. "Odborný zamestnanec na základe spisového materiálu a s pomocou osobitne vyvinutého programového vybavenia novo určí sumu starobných dôchodkov," informovala spôsob prepočtu riaditeľka odboru metodiky dôchodkového poistenia Sociálnej poisťovne Michaela Putecová. Prepočet sa týka skupiny približne 135tisíc dôchodcov, ktorým bol starobný dôchodok priznaný podľa právnych predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktorým bude nanovo určená suma ich dôchodku. Ak im vznikne nárok na zvýšenie dôchodku, bude im táto zvýšená suma doplatená spätne od 1. januára 2018 bez ohľadu na to, kedy Sociálna poisťovňa o novom určení sumy dôchodku rozhodne.

Budúcim penzistom, ktorí celý život pracovali, ale zarábali málo, pomáha štát takzvaným garantovaným penzijným minimom. Ak do dôchodku odchádza človek, ktorý odpracoval minimálne 30 rokov, nemusí sa obávať, že spadne do systému hmotnej núdze. Dôchodca má v prípade, že odpracoval 30 rokov, nárok na 271,30 eura, za každý ďalší odpracovaný rok sa suma zvyšuje. Ak má odpracovaných menej rokov a penziu nižšiu ako dvesto eur, Sociálna poisťovňa informuje v konkrétnych prípadoch listom dôchodcu o možnosti posúdenia hmotnej núdze a zabezpečenia dávkou v núdzi a príspevkami k nej, respektíve oznamuje Ústrediu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny údaje dôchodcu, ktorý má nárok na dávku v hmotnej núdzi. O samotnú dávku potom dôchodca žiada úrad práce, ktorý určuje aj prípadnú výšku samotnej dávky alebo príspevkov k nej. "Suma, pri ktorej dôchodcovi môže vzniknúť nárok na dávku, závisí od sumy životného minima, ktoré do 30. júna predstavuje sumu 199,48 eura," konštatoval riaditeľ komunikačného odboru Sociálnej poisťovne Peter Višvader.

Všetkým, ktorí žijú na hranici chudoby, rozdá aj tento rok štát potravinové balíčky. Odhaduje sa, že v roku 2018 bude pozitívne ovplyvnených o 41 693 poberateľov pomoci v hmotnej núdzi viac ako vlni.

Od januára sa zmenila aj ochrana zostatku príjmu človeka, ktorý je odkázaný na opatrovanie. "V zmysle novely zákona o sociálnych službách sa zvýšila ochrana zostatku príjmu prijímateľa domácej opatrovateľskej služby, pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa a ambulantnej sociálnej služby v zariadení bez poskytovania stravovania na 1,65-násobok sumy životného minima, teda na 326,85 eura," priblížila Barbora Petrova z tlačového a komunikačného odboru rezortu práce.

V parlamente je aj návrh zákona o peňažných príspevkoch pre ťažko zdravotne postihnutých

ľudí. Azda najvýznamnejšou navrhovanou zmenou je zvýšenie výšky príspevku na opatrovanie. Ak dnes opatruje fyzická osoba v produktívnom veku človeka s hendikepom, dostane príspevok v sume 247,62 eura. Od júla by sa jeho suma mala zvýšiť na 369,36 eura mesačne. Ak opatruje dve alebo viac osôb, dostane dnes 321,11 eura, od júla by to malo byť 492,34 eura. Ak je opatrovateľom človek v dôchodkovom veku, od júla by mal za opatrovanie jednej zdravotne postihnutej osoby dostať namiesto necelých 92 eur sumu 184,71 eura.

Dôchodky: Dostáva ich takmer 1,4 milióna ľudí

Starobný dôchodok

dostanete ho, ak máte odpracovaných najmenej 15 rokov a dôchodkový vek. Dôchodkový vek na rok 2018 bol ustanovený na 62 rokov a 139 dní. Nový spôsob určovania dôchodkového veku sa netýka: poistencov narodených do 31. decembra 1954, žien narodených do 31. decembra 1961, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia o znížení dôchodkového veku v závislosti od počtu vychovaných detí, a poistencov, ktorým sa zachováva nárok na znížený dôchodkový vek vzhľadom na počet odpracovaných rokov v zamestnaní zaradenom do I. pracovnej kategórie alebo do I. alebo II. kategórie funkcií

Predčasný dôchodok

dostane ho ten, kto odpracoval minimálne 15 rokov, chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia riadneho dôchodkového veku a suma predčasnej penzie ku dňu, od ktorého požiadal o jej priznanie, je vyššia ako 1,2-násobok sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu (do 30. júna je to 239,40 eura). Jeho suma sa zníži o 0,5 % za každých začatých 30 dní obdobia od vzniku nároku

Minimálny dôchodok

nárok naň má poberateľ starobného dôchodku (aj keď bol predtým priznaný ako predčasný) alebo invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku. Podmienky splní vtedy, ak získa najmenej 30 rokov kvalifikovaného obdobia dôchodkového poistenia; výška dôchodkových príjmov je nižšia ako výška minimálneho dôchodku a požiadal o priznanie všetkých dôchodkov, na ktoré by mohol mať nárok. Za každý ďalší rok kvalifikovaného obdobia nad základnú hranicu 30 rokov sa minimálny dôchodok zvýši: o dve percentá sumy životného minima za 31. až 39. rok kvalifikovaného obdobia a o tri percentá sumy životného minima za 40. a ďalší rok kvalifikovaného obdobia. Najnižšia suma je po tridsiatich odpracovaných rokoch 271,30 eura, po 40 rokoch 313,20 eura, pričom maximálna suma penzie nie je stanovená

Poisťovne vrátia peniaze za lieky

Ak ste nepracujúci dôchodca, týkajú sa vás limity doplatkov za lieky. Limit spoluúčasti je 25 eur, a je to suma, ktorou sa penzista spolúpodieľa na úhrade liekov, ktoré užíva a na ktoré dopláca aj zdravotná poisťovňa. To, či sú vaše lieky hradené z verejného zdravotného poistenia, zistíte na stránke ministerstva. Tu okrem ceny, ktorú hradí poisťovňa, a vášho doplatku, nájdete aj informácie o lacnejších liekoch, ktoré majú rovnaké účinné látky ako originálny liek.

Limit spoluúčasti stanovuje výšku maximálnej sumy, ktorou sa poistenec spolúpodieľa na úhrade liekov vždy za jeden štvrtrok. Po prekročení výšky limitu spoluúčasti poisťovňa vráti doplatky za lieky, a to vo výške sumy za najlacnejší liek spomedzi liekov určených na vaše ochorenie. Teda nie vo výške celého doplatku za lieky. Do limitu spoluúčasti sa započítavajú len lieky, ktoré: sú na lekársky predpis, sú najlacnejšie na dané ochorenie. To znamená, že ak vám lekár predpíše a vy si v lekárni vyberiete na recept liek, ktorý má lacnejšiu alternatívu, do vášho limitu spoluúčasti sa započíta cena najlacnejšieho lieku. Teda nie cena lieku, ktorý ste si v skutočnosti v lekárni vybrali. Volá sa to prepočítaný doplatok.

Opatrovateľskú schvaľuje obecný úrad

Ak sa o svojho príbuzného nemôže postarať rodina, môže ten, kto je na opatrovanie odkázaný, požiadať obec o opatrovateľskú službu. Ide o obligatórnu terénnu sociálnu službu, ktorá sa poskytuje osobám odkázaným na pomoc inej osoby, ktorej odkázanosť musí dosahovať minimálne II. stupeň. Odkázanosť posudzuje príslušný lekár obce v rámci lekárskej posudkovej činnosti. Sociálny pracovník obce následne posudzuje odkázanosť na úkony sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť a úkony pri uskutočňovaní základných sociálnych aktivít. Rozsah pomoci v týchto oblastiach stanovuje v hodinách. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať v určitých prípadoch (napr. pri poberaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu). Novelou zákona o sociálnych službách, ktorá začala platiť v januári, sa zvýšil povinný zostatok z príjmu prijímateľa sociálnej služby z 1,4-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú osobu (277,33 eura na mesiac) na 1,65-násobok (326,85 eura na mesiac).

Dovolenka so zľavou

Dovolenky so štátnou účelovou dotáciou môžu slovenskí penzisti absolvovať už niekoľko rokov. Už tradične ich organizuje Jednota dôchodcov na Slovensku, Konfederácia odborových zväzov a Odborový zväz potravinárov. Na pobyte s dotáciou sa môže zúčastniť občan Slovenskej republiky, poberateľ starobného, predčasného alebo výsluhového dôchodku, ktorý nepracuje. Túto skutočnosť musia potvrdiť podpísaním čestného vyhlásenia, ktoré dostanú pri nástupe na pobyt. Dovolenku môžu absolvovať aj starobní dôchodcovia, ktorí sú zároveň ťažko zdravotne postihnutými osobami a sú odkázaní na cudziu pomoc. Musia však prísť s vlastným sprievodcom a ten, ak nespĺňa podmienky a nemá dotačný poukaz, si musí zakúpiť pobyt v plnej výške bez dotácie. Plnú výšku pobytu uhradí z manželského páru aj ten, kto ešte nieje poberateľom penzie. Dôchodcovia zamestnaní na dohodu nemajú na dotáciu nárok. Z cenyjednotlivých pobytov je už odpočítaná suma dotácie. V cene však nieje započítaná daň z ubytovania.

Vdovský a vdovecký dôchodok

dostane žena po manželovi alebo manžel po manželke, ktorý/á ku dňu smrti poberal/a starobný, predčasný starobný alebo invalidný dôchodok alebo ku dňu smrti splnil/a podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo získal/a počet rokov dôchodkového poistenia potrebný na vznik nároku na invalidný dôchodok, alebo zomrel/a v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Jeho výška je 60 % starobného alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti nárok na jeho výplatu trvá jeden rok od smrti manžela/ky. Po uplynutí jedného roka zaniká iba nárok na výplatu, samotný nárok na dôchodok však trvá aj naďalej. Po uplynutí jedného roka nárok na výplatu trvá iba vtedy, ak sa vdova/vdovec: stará sa aspoň o jedno nezaopatrené dieťa, ktoré má po

zomretom rodičovi nárok na sirotsky dôchodok alebo ktoré bolo v rodine zomretého vychovávané; je invalidná/ý z dôvodu poklesu schopnosti pracovať o viac ako 70%; vychoval/a aspoň tri deti (táto podmienka sa uplatňuje najskôr od 1. augusta 2006); dovŕšil/a vek 52 rokov a vychoval/a dve deti (táto podmienka sa uplatňuje najskôr od 1. augusta 2006); dovŕšil/a dôchodkový vek

Ak dôchodca pracuje, zvyšuje si penziu

Takmer 150-tisíc slovenských dôchodcov si privyrába na dohodu alebo riadnu pracovnú zmluvu k vyplácanému dôchodku. Za odpracované roky navyše im potom Sociálna poisťovňa zvýši dôchodok. O akú sumu, to záleží najmä na výške príjmu a na tom, ako dlho penzista popri dôchodku pracoval. Všetkým, ktorí pracujú, totiž zamestnávateľ strháva odvody do Sociálnej poisťovne. "Starobný dôchodok zvýši Sociálna poisťovňa automaticky, bez písomnej žiadosti dôchodcu, od 1.1.2018 za obdobie dôchodkového poistenia získané od 1.1.2017 do 31.12. 2017, ak za toto obdobie dôchodok ešte zvýšený nebol. Pri automatickom zvýšení dôchodku sa neprihliada na skutočnosť, či dôchodkové poistenie trvalo 31.12.2017, alebo zaniklo ešte pred týmto dňom," povedal riaditeľ komunikačného odboru Sociálnej poisťovne Peter Višváder.

Príklad výpočtu zvýšenia dôchodku po jeho priznaní Poistencovi vznikol nárok na dôchodok 1. októbra 2013 a od tohto dňa sa mu aj vypláca. Od 1. januára 2018 do 30. apríla 2018 tento poistenec pracova a po zániku dôchodkového poistenia požiadal od 1. mája 2018 o zvýšenie starobného dôchodku. I< 30. aprílu 2018 sa mu dôchodok vyplácal v sume 462,50 eura mesačne. Za obdobie od 1. januára 2018 do 30. apríla 2018 mal osobný vymeriavací základ 3 700,50 eurá. Aktuálna dôchodková hodnota na rok 2018 je 11,9379 eura.

Dôchodok sa od 1. mája 2018 zvýši takto: určí sa zvýšenie z jednej polovice osobného mzdového bodu: $3\ 700,50 : 110\ 944,00 = 0,3382$, (za posledný rok obdobia dôchodkového poistenia po vzniku nároku na dôchodok sa použije všeobecný vymeriavací základ 10 944,00 eura, to znamená všeobecný vymeriavací základ za rok 2016, ktorý dva roky predchádza roku 2018) $0,3382 : 2 * 0,1691$ zvýšenie dôchodku = $0,1691 \times 11,9379 = 2,01869889$ eur mesačne. Toto zvýšenie sa pripočíta k vyplácanej sume starobného dôchodku: $462,50 + 2,01869889 = 464,60$ eura mesačne.

príklad len informatívny.

Pracujúci penzisti nebudú musieť od júla platiť odvody

Poberatelia starobného, predčasného, invalidného dôchodku, výsluhového dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku alebo poberatelia invalidného výsluhového dôchodku pracujúci na dohodu o vykonaní práce alebo dohodu o pracovnej činnosti si budú môcť od 1. júla 2018 v jednom kalendárnom mesiaci určiť jednu dohodu, z ktorej nebudú platiť poistné na dôchodkové poistenie, ak príjem z tejto dohody za kalendárny mesiac nepresiahne 200 eur.

Ak by dôchodca z určenej dohody za kalendárny mesiac presiahol príjem 200 eur, platí poistné len z rozdielu medzi dosiahnutým príjmom a sumou 200 eur.

Na rozdiel od súčasnosti bude môcť pracovať na dohodu s odvodovou úľavou aj poberateľ predčasného dôchodku bez toho, aby mu Sociálna poisťovňa zastavila jeho výplatu -

bude teda môcť poberať predčasný dôchodok a zároveň pracovať na dohodu (ak jeho príjem za rok presiahne 2 400 eur, Sociálna poisťovňa zastaví výplatu predčasného dôchodku a v ďalšom roku mu výplatu obnoví a zúčtuje),

Príspevky na kompenzáciu? Ak ste senior so zdravotným postihnutím

Príspevok na osobnú asistenciu možno poskytnúť, ak ste odkázaný na osobnú asistenciu. Jeho výška je 2,76 eura na hodinu

Príspevok na prepravu môže dostať ten, kto je odkázaný na individuálnu prepravu autom. Jeho mesačná výška je najviac 101,07 eura

Príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, so zabezpečením prevádzky auta, so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom. Výška príspevku na diétne stravovanie je mesačne: v prvej skupine 36,78; v druhej 18,36; v tretej 11,04 eura, príspevok súvisiaci s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia je 18,39 eura, príspevok súvisiaci so zabezpečením prevádzky osobného auta: 33,10 eura a príspevok na starostlivosť o psa so špeciálnym výcvikom: 44,12 eura

Príspevok na opatrovanie: suma príspevku je mesačne 247,62 eura, pri opatrovaní dvoch alebo viacerých osôb s ŤZP - 321,11 eura, pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP, ktorá je viac ako 20 hodín týždenne v zariadení- 221,89 eura, pri opatrovaní dvoch a viacerých ŤZP, ktoré sú viac ako 20 hodín týždenne v zariadení 302,75 eura, pri opatrovaní osoby s ŤZP, ktorá je v zariadení viac ako 20 hodín týždenne a súčasne je opatrovaná aj druhá osoby s ŤZP, ktorá nieje v zariadení alebo je v zariadení najviac 20 hodín týždenne - 313,76 eura

Príspevok na kúpu. výcvik používania pomôcky a na jej úpravu môže dostať človek, len ak sa táto neposkytuje ani nepožičiava na základe zdravotného poistenia, s výnimkou druhého mechanického, druhého elektrického vozíka alebo druhého načúvacieho aparátu, druhý mechanický vozík je aj druhý jednoduchý kočík alebo druhý špeciálne upravený kočík. Jeho suma sa určí percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny pomôcky a príjmu osoby s ŤZP, najviac v sume 8 630,42 eura, výška príspevku na kúpu druhého mechanického vozíka je najviac 1659,70 eura, druhého elektrického vozíka najviac 4 979,09 eura a druhého načúvacieho aparátu je najviac 331,94 eura

Príspevok na opravu pomôcky. Jeho suma sa určí sa percentuálnou sadzbou v závislosti od ceny opravy a príjmu osoby s ŤZP

Príspevok na kúpu zdvíhacieho zariadenia jeho suma je najviac 11 617,88 eura

Príspevok na kúpu auta. Cena auta sa zohľadňuje najviac v sume 13 277,57 eura, príspevok je najviac 6 638,79 eura a na auto s automatickou prevodovkou je najviac 8 298,48 eura

Príspevok na úpravu auta môže dostať ten, kto je odkázaný na individuálnu prepravu autom a na jeho úpravu, ak je osoba s ŤZP vlastníkom alebo spoluvlastníkom auta, na ktorého úpravu žiada poskytnutie tohto peňažného príspevku. Vypláca sa v sume najviac 6 638,79 eura, úhrn príspevkov na úpravu auta v období 7 rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura

Príspevok na úpravu bytu, domu a garáže možno poskytnúť osobe s ŤZP, ktorá je odkázaná na úpravu bytu, domu alebo garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť takejto osoby premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumieť sa alebo zabezpečiť si sebaobsluhu. Úhrn poskytnutých príspevkov v období 7 rokov nesmie presiahnuť 6 638,79 eura, na úpravu garáže 1 659,70 eura

zdroj,upsvar.dh

Podrobné podmienky nájdete v zákone číslo 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

Kedy zaplatíte polovicu za sledovanie rozhlasu a televízie?

Penzisti

- sadzba úhrady sa znižuje na polovicu platiteľovi, ktorý je poberateľom penzijných dávok, nemá pravidelný príjem zo zárobkovej činnosti, nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady

- nárok na polovičnú sadzbu vzniká od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom platiteľ oznámil a preukázal vznik skutočnosti. Dovtedy je povinný platiť úhradu 4,64 eura za každý aj začatý mesiac

- na polovičnú sadzbu majú nárok: starobní, invalidní penzisti a poberatelia pozostalostných penzií

- doklady: formulár zmena sadzby úhrady, potvrdenie zo Sociálnej poisťovne, čestné vyhlásenie, rodné číslo

Ťažko zdravotne postihnuté osoby

- od povinnosti platiť úhradu je oslobodený platiteľ, ak žije v domácnosti s osobou s hendikepom, ktorá má na adrese odberného miesta tohto platiteľa trvalý pobyt, alebo sám je osobou s ŤZP a vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady. Nárok na oslobodenie od povinnosti platiť úhradu vzniká od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom oznámil a preukázal vznik skutočnosti

doklady: kópia preukazu osoby ŤZP alebo rozhodnutie úradu práce. Ak je platiteľ osoba ŤZP, na preukázanie oslobodenia odberného miesta elektriny s adresou rozdielnou ako trvalé bydlisko slúži doklad od dodávateľa elektriny preukazujúci, že platiteľ je na danej adrese odberateľ elektriny. K preukázaniu je potrebné predložiť rodné číslo osoby ŤZP. Pokiaľ sa stali odberateľom elektriny v novom odbernom mieste elektriny, a máte v zmysle zákona nárok na oslobodenie od platenia úhrady z dôvodu ŤZP, máte povinnosť danú skutočnosť oznámiť vyberateľovi úhrady. Potrebné doklady: zmluva alebo faktúra od dodávateľa elektriny za nové odberné miesto elektriny, fotokópia preukazu osoby ŤZP, prípadne rozhodnutie z ÚPSVaR a rodné číslo ŤZP osoby.

Adresa na zasielanie písomností: Rozhlas a televízia Slovenska, odbor výberu úhrad, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava. V prípade zaslania listu uveďte vaše evidenčné číslo SI PO (začína

sa O alebo 8, alebo 9) alebo variabilný symbol (začína sa 77). List píše čitateľne a prehľadne. ZDROJ: RTVS.SK

Cesta vlakom? Zadarmo

Dôchodcovia vo veku menej ako 62 rokov nutná bezplatná registrácia nárok na bezplatnú prepravu získali poberatelia starobného, predčasného, sirotského, vdovského, vdoveckého, invalidného, dôchodku manželky či sociálneho dôchodku a poberatelia sociálneho výsluhového dôchodku

na registráciu a získanie preukazu je okrem preukazu totožnosti potrebné aj potvrdenie o výplate dôchodkových dávok nie staršie ako 30 dní a fotografia (2 x 3 cm). V pokladnici ZSSK zákazník získa Preukaz pre poberateľá dôchodku do 62 rokov. Platnosť preukazu je obmedzená na 12 mesiacov alebo menej, podľa platnosti ohraničenej Sociálnou poisťovňou.

vo vlaku sa cestujúci preukazuje preukazom s fotografiou vydaným pri registrácii. Okrem toho je potrebné zabezpečiť si cestovný lístok na bezplatnú prepravu do cieľovej stanice.

Seniori vo veku 62 a viac rokov

nutná bezplatná registrácia stačí, ak v pokladnici predložia občiansky preukaz a fotografiu (2x3 cm)

pri kontrole sa preukazujú Preukazom pre zákazníka a cestovným lístkom na bezplatnú prepravu.

Kedy máte diaľnice zadarmo?

Držitelia parkovacích preukazov ŤZP môžu využívať spoplatnené diaľnice a rýchlostné cesty bezplatne. V prípade už registrovaných vozidiel držiteľov parkovacích preukazov platí, že pokiaľ sa neskončila platnosť parkovacieho preukazu a nezmenili sa podstatné údaje požadované zákonom (číslo parkovacieho preukazu, evidenčné číslo vozidla, bydlisko, číslo OP, prípadne iné, napr. úmrtie držiteľa parkovacieho preukazu), oslobodenie od úhrady diaľničnej známky pre držiteľa parkovacieho preukazu platí aj naďalej. Ak ste držiteľom parkovacieho preukazu ŤZP a ešte ste nepožiadali o registráciu auta, tá je možná aj elektronicky na stránke www.eznamka.sk, ale aj na vybraných obchodných miestach v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach. Presnú adresu obchodných miest nájdete na stránke www.eznamka.sk.

ČO TREBA K REGISTRÁCI: Správne a úplne vyplnená žiadosť, kópia parkovacieho preukazu ŤZP, kópia osvedčenia o evidencii alebo technického osvedčenia vozidla.

Penzistom na hranici chudoby môžn pomôcť dávky v núdzi

Hmotná núdza je stav, keď príjem členov domácnosti nedosahuje sumu životného minima, je teda nižší ako 199,48 eura. Domácnosť má nárok na pomoc v núdzi vtedy, ak príjem jej členov nedosahuje sumu nárokov stanovenú v zákone. Zákon ustanovuje, ktorý príjem sa pri posudzovaní a poskytovaní pomoci v núdzi považuje za príjem a v akej výške, napr. pri posudzovaní sa za príjem nepovažuje 25 % z invalidného, zo sociálneho dôchodku priznaného

z dôvodu invalidity, sirotského, z vdovského a vdoveckého, ak vdova lebo vdovec dovŕšili dôchodkový vek alebo 25 % zo starobného a z predčasného dôchodku dôchodcovi, ktorý odpracoval viac ako 25 rokov, sa táto suma zvyšuje o 1 % priznaného starobného a predčasného dôchodku za každý ďalší odpracovaný rok získaného po 25. roku dôchodkového poistenia.

Na základe písomnej žiadosti a dokladov preukazujúcich rodinné, príjmové, bytové a majetkové pomery úrad posúdi, na akú dávku a príspevky spĺňa rodina nárok a rozhodne o výške pomoci v núdzi. Suma pomoci v hmotnej núdzi sa určí ako rozdiel medzi úhrnom súm nárokov uvedených v zákone a úhrnom súm príjmu členov domácnosti.

Aké sú sumy dávky v núdzi a príspevkov k nej

Dávka v hmotnej núdzi: 61,60 eura mesačne, ak ide o jednotlivca, 107,10 eura mesačne, ak ide o dvojicu bez detí

Ochranný príspevok: suma.- 63,07 eura mesačne

Príspevok na bývanie: suma: 55,80 eura mesačne, ak ide o domácnosť s jedným členom, 89,20 eura mesačne, ak ide o domácnosť s viacerými členmi domácnosti alebo ak ide o nájom bytu viacerými nájomcami

Dotované pobyty pre dôchodcov

[**Markíza, 19:00; Televízne noviny; 12/05/2018; Andrea Mačoškova; Zaradenie: z domova**]

Mária Chreneková Pietrová, moderátorka: "Penzisti môžu aj tento rok využiť od štátu 50 eurový príspevok na dovolenku. Záujem o pobyty je každoročne enormný, no za štátne sa nebudú rekreovať všetci."

Andrea Mačoškova, redaktorka: "Na zľavnené pobyty v slovenských kúpeľoch či rekreačných zariadeniach sa už začali seniori prihlasovať a voľné miesta sa rýchlo mňajú."

Martina Nemethová, hovorkyňa Konfederácie odborových zväzov: "Nárok na 50 eur zo štátnej účelovej dotácie má každý poberateľ starobného, predčasného starobného, alebo výsluhového dôchodku. Tento človek musí byť občanom Slovenskej republiky, musí tu mať trvalý pobyt, nesmie mať inú zárobkovú činnosť, ani podnikat'."

Magdaléna Mellenová, predsedníčka OZ potravinárov SR: "Dôchodca si musí doplatiť ten rozdiel, čiže sú rôzne kategórie, penzióny, hotely, ak napríklad pobyt stojí 150 euro, tak 50 eur prispeje štát a dôchodca, nepracujúci senior, musí zaplatiť 100 eur pred nástupom na dovolenku."

Andrea Mačoškova: "Na výber je ale široká škála liečebných kúpeľov či hotelov v rámci celého Slovenska a preto sa môže cena za pobyt líšiť podľa sezóny, kvality ubytovania, ale aj od počtu liečebných procedúr. Nie každý bude ale oddychovať za menej peňazí, a to aj preto, že ministerstvo práce priznalo na rekreačné pobyty dotáciu iba vo výške necelých 600 tisíc eur a to vystačí na menej ako 12 tisíc penzistov. Pobyty bude organizovať Jednota dôchodcov,

Konfederácia odborových zväzov a Odborový zväz potravinárov."

Magdaléna Mellenová: "Dôchodca si môže rezervovať pobyty aj 3, aj 4-krát v roku v rôznych hotelových zariadeniach, ale nárok na štátnu účelovú dotáciu vo výške 50 euro má iba jedenkrát v roku, teda na jeden pobyt si môže uplatniť túto dotáciu a podpisuje čestné prehlásenie o tom, že už vyčerpal tento príspevok a v ostatných hoteloch, kde si ešte rezervoval rekondičný pobyt, musí uhradiť plnú sumu."

Andrea Mačošková: "Najväčší záujem je o letné rekreačné pobyty, ale aj o mesiace september a október, kedy v niektorých regiónoch vrcholí hubárska sezóna. Informácie o tom kde, kedy a za aké ceny môžete využiť pobyty, nájdete napríklad v klube dôchodcov, v tlači, ale aj na webových stránkach samotných organizátorov. No a potom stačí už iba vytvoriť rezerváciu. Andrea Mačošková, televízia Markíza."

A čo tak aj slušná práca?

[Pravda; 108/2018; 12/05/2018; s.: 39; Alena Krempaská ; Zaradenie: NÁZORY]

Alena Krempaská

Ľudskoprávna aktivistka

Ak by dlhodobý stres v práci figuroval v štatistikách, bol by piatou najčastejšou príčinou smrti. Pritom radu od lekára, že sa máme menej stresovať, dostal hádam už každý. Sám osebe stres nie je zabijakom, no spúšťačom problémov. Migrén, chorôb, vysokého krvného tlaku, zlého stravovania alebo je dôvodom, prečo ľudia pijú, fajčia či drogujú. To všetko nám skracuje život, civilizačné choroby sú v 63 percentách príčinou smrti. Všetky rady do života o tom, ako si máme dopriať viac pokoja a pozerat' sa na veci s nadhľadom, sú síce dôležité, ale nad najväčším stresorom má človek malú kontrolu: je ním práca, pracovné prostredie a podmienky s tým spojené. Na psychiku ľudí vplývajú najmä zlé a škodlivé pracovné praktiky vo firme: dlhé nadčasy, problém so zladením pracovného a rodinného života, neistota práce na určitú dobu alebo strach z toho, že o ňu prídu. Pocit, že zamestnanec nemá nad svojou prácou žiadnu kontrolu, nepravidelné a nepredvídateľné zmeny, výsledkom čoho si nemôže organizovať voľný čas. Inými slovami, vysoká úroveň stresu a s tým spojené choroby pochádzajú z toho, akým spôsobom so zamestnancami zaobchádza zamestnávateľ. Závety výskumov amerického profesora Jeffreyho Pfefferu sú hrozivé. Iba v Spojených štátoch ročne zomrie 120-tisíc ľudí kvôli práci, ako výsledok stresu, uštvania sa a zlých manažérskych praktík. To by v prepočte znamenalo, že stres spojený s prácou je piatou najčastejšou príčinou úmrtia, viac ako Alzheimer či ochorenia pečene! Zlé pracovné prostredie, ktoré postupne vedie k rozvoju nejakého typu dlhodober choroby, spôsobuje rovnakú úmrtnosť ako pasívne fajčenie. A to je ako karcinogén prísne regulované, pokutované, zakázané na verejných priestranstvách a v reštauráciách.

Môžeme spoločnosti presvedčať, že chorí zamestnanci stoja peniaze. Vypadávajú z pracovného procesu, s únavou sa znižuje produktivita a robia sa chyby. Oplatí sa investovať do ich zdravia a pohody. Ale to sa máme firmám prosiť, aby nežmýkali svojich ľudí, pretože ich to stojí zbytočné peniaze? Zdieranie zamestnancov je samo osebe zlé, nielen pre to, že je aj "drahé". Právo na primerané pracovné podmienky a dôstojnosť sú ľudskými právami. Čo je pre spoločnosť dôležitejšie? Máme byť len montovňa a výrobná, kde pracujú ľudia dvakrát

väčším tempom ako v Nemecku, no za tretinový plat, z ktorého sa nedá vyžiť bez stresu? Alebo záleží aj na tom, akú životnú úroveň a kvalitu zamestnanci majú? Môže sa zamestnávateľ správať, ako chce, lebo veď ľudia si "slobodne vyberú", kde slobodný výber spočíva v tom, že nechcú umrieť od hladu? Môžu majitelia firiem všetkými kľúčkami obchádzať Zákonník práce a nútiť svojich pracovníkov do nevýhodných podmienok, tlačiť na ich výkon tak, že skutočne ohrozujú ich zdravie?

Problém nespočíva v tom, že veľkí zamestnávateľia ako Kia, Dell alebo účtovnícke giganty s obrovskými ziskami nemôžu pracovné prostredie svojim zamestnancom zlepšiť, nemôžu prijať viac ľudí, aby sa nemuseli pracovať nadčasy. Oni len nechcú. Tvrdý tlak na znižovanie výrobných nákladov a zvyšovanie ziskov im, samozrejme, vyhovuje. Výsledkom je, že sa ľudia stresujú a nie že sa nestíhajú organizovať do odborov, no nestíhajú sa od pásu v automobilke ani len napiť, predavačky odskočiť na záchod a z práce v callcentre zájsť na obed. Nielenže ide o hanbu, ale aj o neúnosný tlak na výkon zamestnancov, ktorý im reálne poškodzuje zdravie. Preto ak má byť Slovensko naozaj slušné, malo by žiadať slušnú prácu, slušné pracovné podmienky a prostredie. O slušnom plate ani nehovoriac.

Lazorová: Za kritikou ministerky Kalavskej si stojíme
[Pravda; 108/2018; 12/05/2018; s.: 6,7; Zlatica Beňová ; Zaradenie: SLOVENSKO]

Zlatica Beňová

Bratislava

Doteraz sa neurobila žiadna zásadná zmena pre to, aby sa do systému dostalo viac zdravotných sestier. Tvrdí to prezidentka Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek Iveta Lazorová Mrzí ju, že sestry a pôrodné asistentky sú stále málo akceptované. Každoročne je 12. máj označovaný za Medzinárodný deň sestier a komora pri tejto príležitosti slávnostne oceňuje sestry a pôrodné asistentky. Tento rok ide o jedenásty ročník a ocenenie Biele srdce dostane 27 sestier z celého Slovenska. Denník Pravda je mediálnym partnerom tejto udalosti.

Ministerka zdravotníctva Andrea Kalavská po svojom predchodcovi Tomášovi Druckerovi opravila niektoré nedostatky, napríklad v rezidentskom programe. Čo hovoríte na jej prvé kroky?

Priznám sa, že kroky, ktoré pani ministerka urobila od svojho nástupu do úradu, zatiaľ pre sestry a pôrodné asistentky veľa zmien nepriniesli. Pozitívne vnímame skôr jej medializované vyhlásenie, v ktorom deklarovala snahu o pokračovanie v začatých projektoch, ktoré sa naštartovali za ministra Druckera, hlavne zákon o dlhodobej starostlivosti či štandardizácia ošetrovateľských postupov, rovnako ako projekt Centier integrovanej starostlivosti alebo práca na katalógu zdravotníckych výkonov.

Nemrzí vás teraz kritika jej osoby? Vaša komora nesúhlasila s jej nomináciou, obrátili ste sa aj na prezidenta Andreja Kisku, aby Kalavská nevymenoval do funkcie.

Naša kritika na osobu pani ministerky bola založená na našich osobných skúsenostiach počas jej pôsobenia na poste štátnej tajomníčky na ministerstve zdravotníctva a za tým si stojíme. Očakávame, že pani ministerka ako štátny úradník by mala konať ako profesionál, a preto veríme, že pri riešení akýchkoľvek otázok bude brať do úvahy argumentáciu zástupcov

odborníkov z oblasti ošetrovateľstva. Mrzí nás, že sestry a pôrodné asistentky sú stále málo akceptované a k otázkam ošetrovateľstva sa vyjadrujú osoby alebo skupiny osôb, ktoré nerozumejú ošetrovateľstvu, pričom ich názory sú často vypočuté.

V čom sú najväčšie problémy v tejto oblasti?

Máme tu nedostatok sestier a pôrodných asistentiek, z čoho pramení mnoho problémov, napríklad zlé pracovné podmienky sestier - veľa nadčasov, málo času na oddych, veľa pacientov na jednu sestru v zmene, nízke platy a pod. Trpí hlavne pacient, lebo kvalitu, ktorú očakáva, nemôže dostať. Neurobila sa žiadna zásadná zmena pre to, aby sme ich do systému dostali viac, okrem snahy povýšiť zdravotníckych asistentov v kompetenciách čo najvyššie tak, aby sme sa mohli tváriť, že sestry nahradíme "polovičnými sestrami" a všetko je v poriadku. Zabúdame však na to, že sa pohybuje v európskom priestore, kde je jasne zadefinovaná pozícia sestry a pôrodnej asistentky, ktoré asistentom nenahradíme.

Ministerka vyhlásila, že plánuje zvýšiť mzdy sestrám aj ďalším zdravotníckym pracovníkom. Malo by sa tak stať už tento rok. Nie je to ústretový krok?

Nemyslíme si, že je to ústretový krok. Je to nevyhnutný krok, ak tu ešte nejaké sestry chceme v blízkej budúcnosti mať.

O koľko by sa mala sestrám zvýšiť mzda?

Keďže sme osobne s pani ministerkou o tom nehovorili, vieme iba z médií, že by to malo byť niekde okolo 10 percent, čo reálne znamená asi 75 eur v hrubom u registrovanej sestry a pôrodnej asistentky. Netreba zabúdať na to, že ceny tovarov a služieb rastú z roka na rok o vyše 6 percent, takže reálne nepocítia sestry veľkú zmenu, pretože naša mzda sa vyratúva za predchádzajúce dva roky.

Aký by mal byť napríklad plat sestry v nemocnici?

Máme za to, že mzda by sa mala dnes vzhľadom na náročnosť práce a na odbornosť pohybovať aspoň na úrovni priemernej mzdy v národnom hospodárstve za posledný rok, čo je dnes 954 eur.

Nemocnice nemajú peniaze na vyššie mzdy. Kde by ich mohli nájsť?

Je potrebné si uvedomiť, že zdravotníctvo môže fungovať, iba ak tu máme v potrebnej kvalite a v potrebnom množstve tých, ktorí sa starajú o pacientov - zdravotníkov. V zdravotníctve sa točí biznis za vyše 5 miliárd eur, ale ak nezaplátame ľudí, ktorí občanom prinavracajú zdravie, potom nemá také zdravotníctvo zmysel. Teda, zmysel má, ale iba pre určitých podnikateľov, ale nie pre pacientov, ak sa o nich nebude mať kto starať.

Prvá ministerská sestra odstúpila zo svojej funkcie preto, lebo sa jej nedarilo presadiť návrhy, ktoré by pomohli sestrám. Dnes je v tejto funkcii Darina Dányiová. Darí sa jej viac? Aké s ňou má komora vzťahy?

Nová riaditeľka odboru ošetrovateľstva nastúpila na svoju pozíciu iba pred dvomi mesiacmi a je to krátky čas na to, aby sme mohli hodnotiť jej pôsobenie. Myslím, že naše vzťahy sú dobré

a verím, že spolupráca bude na vysokej profesionálnej úrovni.

Po systémovej zmene volajú aj pôrodné asistentky.

Po zmene v pôrodnej starostlivosti už nevolajú iba pôrodné asistentky, ale aj samotné ženy a verím, že sa spoločným tlakom podarí zmeniť dnes už prežitý systém, v ktorom rozhoduje lekár, nie žena, a v ktorom pôrodné asistentky nemajú priestor na uplatnenie svojich schopností a kompetencií.

V minulosti chodievali pôrodné asistentky do domácnosti za mamičkou tesne po pôrode. Mala by sa takáto "služba" obnoviť?

Ono v podstate táto služba funguje, niektoré pôrodné asistentky sa tomu venujú, ale iba v malom rozsahu, pretože nie je hrazená z verejného zdravotného poistenia, resp. je uhrádzaná iba poisťovňou Union. Nie každá žena má na to financie, aby si dokázala za túto starostlivosť zaplatiť.

Aké zlepšenie by mohla priniesť?

Je to oblasť, ktorá nieje dostatočne pokrytá pôrodnými asistentkami vzhľadom na jej potrebu, ale opäť je to vinou zle nastaveného systému, pretože starostlivosť o bábätko, predchádzanie komplikáciám pri dojení či samotná podpora dojčenia by mali byť prioritou. Mali by sme si brať príklad z krajín, kde to funguje, napr. Holandsko, severské krajiny, Nemecko, a nemusíme vymýšľať ani objavovať nič nové. Samozrejme, netreba zabúdať, že návštevy pôrodných asistentiek v domácnosti u tehotných či u žien po pôrode boli bežné aj u nás do konca 90. rokov.

Na Slovensku vznikajú nové odbory Spoločné odbory Slovenska, do ktorých patria aj sesterské spoločne s policajnými či z automobilky Volkswagen. Myslíte, že pomôžu sestram k vybojovaniu lepšieho postavenia viac ako súčasné odbory?

Myslím, že to bude pre naše odbory prospešné, ale to záleží na lídroch. Neviem, aké podmienky budú dohodnuté a aké ciele si stanovia.

Aj tento rok bude komora udeľovať ocenenia Biele srdce. Aká je hlavná myšlienka?

Každoročne sa oslavuje Medzinárodný deň sestier 12. mája, v deň narodenia zakladateľky moderného ošetrovateľstva Florence Nightingaleovej, anglickej šľachtickej, ktorá zasvätila život pomoci chorým, ale zároveň odvážne presadzovala dôležitosť ošetrovania chorých. Ona sama sa snažila ukázať, že nielen medicína, teda samotná liečba pacienta, ale aj podmienky, v akých sa pacient nachádza - čistota prostredia, ruky personálu, pacientovo psychické rozpoloženie, jeho viera, rodina a iné faktory - majú vplyv na jeho uzdravovanie. Medzinárodná rada sestier - celosvetová organizácia sestier ICN - udeľuje preto ocenenie Biele srdce ako symbol prelinania sa všetkých farieb tak, ako sestry prijímajú všetkých pacientov bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú, bez rozdielu rasy, bez rozdielu náboženstva. Slovenská komora sestier udeľuje ocenenie svojim členom a členkám za ich významný prínos pre ošetrovateľstvo či pre našu stavovskú organizáciu.

Kedy sa slávnosť bude konať a koľko sestier bude ocenených?

Slávnostné odovzdávanie ocenení bude v piatok 18. mája v Hoteli Senec za prítomnosti pozvaných hostí z oblasti zdravotníctva, ako aj predstaviteľov komory z celého Slovenska. Tak ako po iné roky sa bude udeľovať ocenenie v troch kategóriách: sestra v praxi, sestra manažérka a sestra pedagóg. Nezabudli sme ani na cenu za celoživotné dielo. Spolu oceníme 27 sestier a pôrodných asistentiek. Ocenené prijme aj prezident republiky Andrej Kiska v pondelok 21. 5. v Prezidentskom paláci. Prezident Kiska zároveň prevzal záštitu nad týmto výnimočným podujatím.

Iveta Lazorová

Pochádza z Prešova. Po maturite na gymnáziu vyštudovala na Strednej zdravotníckej škole (SZŠ) v Michalovciach odbor ženská sestra a na prešovskej SZŠ získala vyššie odborné vzdelanie v odbore diplomovaná pôrodná asistentka. V roku 2009 skončila štúdium ošetrovateľstva na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave, kde získala titul magister ošetrovateľstva. Pracovala na gynekologicko-pôrodnickom oddelení NsP J. A. Reimana v Prešove na rôznych pozíciách - pôrodná asistentka pri lôžku, staničná pôrodná asistentka, neskôr v nemocnici v Levoči ako vedúca pôrodná asistentka gynekologicko-pôrodnického oddelenia. V roku 2010 absolvovala špecializačné štúdium manažmentu v ošetrovateľstve na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave aj intenzívnu starostlivosť v gynekológii a pôrodníctve. Venovala sa tiež mimopracovným činnostiam: psychofyzickej príprave na pôrod, externe vyučovala na strednej zdravotníckej škole aj na Prešovskej univerzite. V Slovenskej komore sestier a pôrodných asistentiek pôsobí od roku 2002. V roku 2010 sa stala viceprezidentkou, v roku 2013 prezidentkou. Snem ju opätovne na štyri roky zvolil do tejto funkcie v roku 2017.

Foto:

Iveta Lazorová (vľavo) spoločne s profesorkou Annou Eliášovou z minuloročnej slávnosti odovzdávania ocenenia Biele srdce.

NA ROVINU o platoch Slovákov: Mohli by sme zarábať 1300 eur mesačne

[aktuality.sk; 13/05/2018; Dag Daniš ; Zaradenie: Domáce správy]

<https://www.aktuality.sk/clanok/588574/na-rovinu-o-platoch-slovakov-mohli-by-sme-zarabat-1-300-eur-mesacne/>

Slováci by už teraz mohli zarábať 1200 až 1300 eur mesačne, zodpovedalo by to produktivite práce. Menej zarábame len preto, že sme si zvykli na nižšiu platovú hladinu, aká by zodpovedala našim možnostiam. V relácii NA ROVINU to povedal Milan Kuruc, zakladateľ združenia Pracujúca chudoba, ktoré bojuje za spravodlivé mzdy.

Slovensko má najvyššiu produktivitu práce z krajín V4, napriek tomu však v prepočte na ceny zarábame najmenej.

Aj v celourópskom porovnaní sme na chvoste štatistík, za nami sú už len Lotyšsko, Litva, Bulharsko a Rumunsko. Podľa Kuruca by sme pritom mohli zarábať až 1500 eur mesačne, rovnako ako Slovinci. So Slovinskom máme totiž porovnateľnú, takmer rovnakú produktivitu práce.

Slováci zarábajú menej ako Slovinci, pretože na platy dávame menej ako polovicu z vyprodukovanej hodnoty. Vo vyspelých krajinách zamestnanci dostanú viac ako 60 percent toho, čo pre zamestnávateľa vyrobí.

Kuruc vidí riešenie v otváraní tejto témy vo verejnej debate, vo zvyšovaní nárokov zamestnancov a v posilnení odborárov.

Reláciu NA ROVINU o platoch na Slovensku a v Európe si môžete prehrať na začiatku článku.

Čo prinesú platy v inzerátoch

[trend.sk; 11/05/2018; Michal Lehuta ; Zaradenie: eTREND]

<https://www.etrend.sk/ekonomika/co-prinesu-platy-v-inzeratoch.html>

Transparentnosť na trhu práce, aká tu ešte nebola. Od začiatku mája sú firmy hľadajúce zamestnancov povinné v inzerátoch uvádzať aj minimálnu výšku platu, na ktorej sú ochotné sa s budúcim zamestnancom či zamestnankyňou dohodnúť. Azda najväčšia zmena pravidiel hľadania si práce a zamestnancov prichádza v čase prehrievania ekonomiky, rekordne nízkej nezamestnanosti a rýchleho rastu plátov. Rýchlejšieho, ako je rast produktivity práce – už štvrtý rok v rade.

Podiel odmien zamestnancov na hrubom domácom produkte (HDP) je aj vďaka tomu už teraz najvyšší od vzniku Slovenskej republiky, aj keď stále nižší, ako je typické pre vyspelú Európu. Podľa Európskej komisie dosahuje po očistení 46 percent, priemer Únie je 55 percent.

Na mieste sú preto obavy, či nová regulácia neprispieje k ďalšiemu rýchlemu rastu miezd nad rámec produktivity, ktorý by znížil konkurencieschopnosť ekonomiky v lákaní ďalších investícií. A, paradoxne, napriek rastu príjmov zo zamestnania by tak spomalil ďalšie budúce hospodárske dobíhanie vyspelých krajín.

Neprehliadnite

V inzerátoch so mzdou sa ľudia nevedia zorientovať. Zákon je nejasný
Dodržiavanie uvádzania mzdy v inzerátoch majú kontrolovať inšpektoráty práce
Plat už nebude tajomstvom, neuvádzanie mzdy bude štát pokutovať
Zamestnávateľia považujú opatrenie za populistické a zavádzajúce

Toho sa obávajú najmä zamestnávateľia, ale napríklad aj pracovný portál Profesia. Nová regulácia podľa jeho manažérky pre vzťahy z verejnosťou Nikoly Richterovej môže "výrazne znevýhodniť malých podnikateľov, či problematické odvetvia s nízkymi mzdami, ako je napríklad sociálna práca". V inzerátoch sa totiž podľa pracovného portálu začne klásť omnoho väčší dôraz na sľúbený zárobok ako na iné benefity.

Nová regulácia tiež prichádza v čase, keď sa firmy musia o zamestnancov čoraz viac biť. Keď ich nenájdu medzi nezamestnanými, musia ich lákať od iných firiem – aj vyššími platmi. Náklady zamestnávateľov na pracovné sily v súčasnosti zvyšujú aj štedrejšie povinné príplatky za prácu v noci, cez sviatky a víkendy či rýchlo rastúca minimálna mzda.

Motivácia pre študentov

V čase, keď mnohé firmy lákajú nových zamestnancov aj na vyšší plat, než majú jej súčasní pracovníci, to môže byť vzpruhou pre dopyt po všeobecnom raste miezd. A vyššej platovej spravodlivosti. Ale aj pre vhodnejšie kombinácie medzi pracovníkmi a firmami, v ktorých pracujú, teda vyššiu trhovou efektívnosť. Vyššia platová transparentnosť môže byť motiváciou aj pre dnešných študentov a ich vzdelávanie, keď budú mať títo lepší prehľad o potenciálnych budúcich zárobkoch.

"Zverejňovanie skutočných ponúkaných miezd považujeme za nástroj, ktorý prispieva k väčšiemu tlaku na lepšie odmeňovanie zamestnancov," hovorí ministerstvo práce, kde legislatívny návrh vznikol. Transparentnejší trh práce môže podľa niekoľko málo štúdií venujúcich sa tejto téme pomôcť najmä znevýhodneným skupinám, ako sú na Slovensku Rómovia či ženy. Práve férovými zárobkami pre ženy bola motivovaná podobná regulácia v susednom Rakúsku.

Platy sa zvyšujú rýchlejšie ako produktivita práce

Platy sa zvyšujú rýchlejšie ako produktivita práce Zdroj - Štatistický úrad SR, prepočet TREND

No zverejňovanie plátov môže pôsobiť aj opačne. Ak firma zistí, že platí svojich zamestnancov nad úrovňou svojich konkurentov, môže ju prehľad o ponúkaných mzdách prinútiť platy zvyšovať pomalšie ako ostatné spoločnosti.

Novelu zákona o službách zamestnanosti a Zákonníka práce do parlamentu oficiálne predložili poslanci Smeru-SD na popud ministerstva práce. S obdobným poslaneckým návrhom však už pred časom prišli opoziční zákonodarcovia Miroslav Beblavý a Jozef Mihál (obaja Spolu). Inšpirovali sa myšlienkou občianskeho združenia Pracujúca chudoba.

Jeho predseda Milan Kuruc hovorí, že uchádzači si teraz vedľa jednoduchšie vybrať, "do ktorej firmy sa im oplatí poslať životopis a pre ktorú firmu strácať čas písaním motivačného listu. Rovnako, či je vhodné, aby cestovali na pohovor do vzdialeného mesta, alebo si kvôli tomu brali dovolenku v súčasnej práci," vysvetľuje.

Naopak, regulácia môže pomôcť o niečo znížiť firmám náklady s hľadaním nových ľudí – tým, že im budú chodiť životopisy a žiadosti len od uchádzačov, ktorí majú záujem pracovať za zverejnenú mzdu.

Základný plat nižší ako minimálna mzda

"So mzdou v inzeráte dostávate ucelenú informáciu o ponuke firmy, o jej serióznosti a prístupe k zamestnancovi," napísal M. Kuruc pre portál Zoznam.sk. Väčšina firiem aj preto nový zákon neobchádza tak, že by do inzerátu uvádzala len minimálnu mzdu. V konkurenčnom boji o zamestnancov by si spoločnosti hľadajúce ľudí takýmto spôsobom len škodili.

Viaceré firmy, ako napríklad obchodníci Nay a Faxcopy či mobilný operátor Orange, však zverejňujú niektoré základné platy vo svojich ponukách pod úrovňou minimálnej mzdy 480 eur mesačne, ktorú potom dopĺňajú variabilnou zložkou. Podobne, ako to robí štát, ktorého niekoľko tried zamestnaneckých tabuliek sa tiež pohybuje pod úrovňou platového minima.

Zákon tým firmy neporušujú, lebo ten vyžaduje zverejňovanie len základnej zložky mzdy.

Nevýhodou nového systému sú rôzne formy zverejňovania ponúkaných plátov: od bežnej hrubej mesačnej mzdy, cez hodinovú až po výkonovú mzdu – napríklad pri pozíciách kuriérov platených za počet doručených zásielok.

Napriek tomu, že klasická formulka "mzda dohodou" v pracovných inzerátoch končí, vyjednávanie o plate bude súčasťou prijímacích pohovorov aj naďalej. "Plátové vyjednávanie bude potrebné vždy, keďže zamestnávateľia budú zverejňovať zrejme sumy, ktoré sú schopní zaplatiť juniorom. Ak by totiž zverejnili plát pre seniora a ozvali by sa mu iba juniorskí uchádzači a dohodli by si s nimi preto nižší plát vzhľadom na ich skúsenosti, tak by porušili zákon a hrozila by im pokuta vyše 33-tisíc," uzatvára N. Richterová.
